

DİZİLER VE SERİLER

Reel Sayı Dizileri:

Reel sayıların bir dizisi pozitif tam sayılar kümesi üzerinde tanımlanmış reel değerli bir fonksiyondur.

Her $n \in \mathbb{Z}^+$ sayısına $f(n) = a_n \in \mathbb{R}$ karşılık gelir.

$$\left\{\frac{1}{n}\right\} = \left\{1, \frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \dots, \dots\right\}$$

$$\{a_n\} = \{a_1, a_2, \dots, a_n, \dots\} \rightarrow \text{sonlu} \quad a_n \rightarrow \text{dizinin genel terimi}$$

$$\{a_n\} = \{a_1, a_2, \dots, a_n, \dots\} \rightarrow \text{sonsuz}$$

$$\left\{(-\frac{1}{2})^n\right\} = \left\{-\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, -\frac{1}{8}, \frac{1}{16}, \dots\right\}$$

$$\left\{\frac{n}{n+1}\right\} = \left\{\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{3}{4}, \dots\right\}$$

• $a_1 = 1, a_2 = 1, a_{n+2} = a_n + a_{n+1}$

$$\{a_n\} = \{1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, \dots\} \rightarrow \text{Fibonacci Dizisi}$$

• $\{a_n\}, \{b_n\}$ herhangi iki dizisi, α bir sabit olsun.

$$\alpha \cdot \{a_n\} = \{\alpha a_n\} = \{\alpha a_1, \alpha a_2, \dots, \alpha a_n, \dots\}$$

$$\{a_n\} + \{b_n\} = \{a_n + b_n\} = \{a_1 + b_1, a_2 + b_2, \dots, a_n + b_n, \dots\}$$

$$\{a_n\} \cdot \{b_n\} = \{a_n \cdot b_n\} = \{a_1 b_1, a_2 b_2, \dots, a_n b_n, \dots\}$$

$$\frac{\{a_n\}}{\{b_n\}} = \left\{\frac{a_n}{b_n}\right\} = \left\{\frac{a_1}{b_1}, \frac{a_2}{b_2}, \dots, \frac{a_n}{b_n}, \dots\right\} \quad \begin{pmatrix} \forall n \in \mathbb{Z}^+ \text{ için} \\ b_n \neq 0 \text{ olmak koşuluya} \end{pmatrix}$$

Dizinin Limiti

Her pozitif reel ε sayısı için ($\varepsilon > 0, \varepsilon \in \mathbb{R}$)

$n \geq N$ iken $|a_n - L| < \varepsilon$ olacak şekilde bir N tam sayısi bulunabiliyorsa $\{a_n\}$ dizisinin limiti L 'dir ve $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L$ şeklinde gösterilir.

ÖL: $\{a_n\} = \{\frac{1}{n}\}$ dizisinin limitinin '0' olduğunu gösteriniz.

$\varepsilon > 0, \varepsilon \in \mathbb{R}$ iken $|\frac{1}{n} - 0| < \varepsilon$ olacak şekilde bir $N \in \mathbb{Z}^+$ var mıdır?

$$|\frac{1}{n} - 0| < \varepsilon$$

$$\frac{1}{n} < \varepsilon \Rightarrow n > \frac{1}{\varepsilon}$$

$$n \geq N \quad N \in \mathbb{Z}^+$$

Eğer N tam sayısi $\frac{1}{\varepsilon}$ 'dan küçük en büyük tam sayı ise

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0 \text{ 'dir.}$$

$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$ $\rightarrow L$ gibi sonlu bir değerse $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ yakınsaktır.
 $\rightarrow +\infty$ ise dizi iraksaktır.
 $\rightarrow$ limit yok ise dizi yine iraksaktır.

α Herhangi bir a_n dizisi ya sonlu bir L limite yakınsak ya da iraksaktır.

$$\Rightarrow \{a_n\} = \left\{ \frac{n-1}{n} \right\}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n-1}{n} = 1 \text{ dizi yakınsaktır.}$$

$$\Rightarrow \{a_n\} = \{n\}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} n = \infty \text{ iraksak}$$

$$\Rightarrow \{a_n\} = \{-n\}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} (-n) = -\infty \text{ iraksak}$$

$$\Rightarrow \{(-1)^n\} = \{a_n\} = \{-1, 1, -1, 1, \dots\}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^n = \begin{cases} n \text{ çift ise } \rightarrow 1 \\ n \text{ tek ise } \rightarrow -1 \end{cases} \begin{matrix} \text{limit yoktur} \\ \text{Dizi iraksaktır} \end{matrix}$$

LIMIT # KURALLARI

Fonksiyonlardaki standart limit kuralları diziler için de sağlanır:

$\{a_n\}$ ve $\{b_n\}$ yakınsak reel sayı dizisi, α herhangi reel sabit olmak üzere ve $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a$, $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = b$ ise

1) Limit varsa tektir

2) $\lim_{n \rightarrow \infty} \alpha \cdot a_n = \alpha \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \alpha a$

3) $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n + \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = a + b$

4) $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \cdot b_n) = (\lim_{n \rightarrow \infty} a_n) \cdot (\lim_{n \rightarrow \infty} b_n) = a \cdot b$

5) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{a_n}{b_n} \right) = \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} a_n}{\lim_{n \rightarrow \infty} b_n} = \frac{a}{b} \left(\begin{matrix} \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = b \neq 0 \text{ olmak} \\ \text{kosuluya} \end{matrix} \right)$

6) Her $n \in \mathbb{Z}^+$ için

$$a_n \leq b_n \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n \leq \lim_{n \rightarrow \infty} b_n \Rightarrow a \leq b$$

7) Her $n \in \mathbb{Z}^+$ için $a_n \leq b_n \leq c_n$ ve $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} c_n = a$ ise

$\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = a$ 'dır. (Sandwich teoremi)

Diziler için sürekli fonksiyon teoremi:

$\{a_n\}$ bir reel sayı dizisi olsun. Eğer $\{a_n\}$ dizisi L limitine yakınsıyor ve f fonksiyonu da her $\{a_n\}$ de tanımlı olup L' de sürekli ise $f(a_n)$ de $f(L)$ limitine yakınsar.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L$$

f , $\forall a_n$ de tanımlı ve L' de sürekli ise $\lim_{n \rightarrow \infty} f(a_n) = f(L)$

ÖRNEKLER

1) $\{a_n\} = \left\{ \frac{2n^2 - n - 1}{5n^2 + n - 3} \right\}$ dizisinin limitini bulunuz.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n^2 - n - 1}{5n^2 + n - 3} \rightarrow \text{yakınsak}$$

$$= \frac{2}{5}$$

2) $\{a_n\} = \left\{ \frac{\cos n}{n} \right\}$ dizisinin limiti?

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cos n}{n}$$

$$-1 \leq \cos n \leq 1$$

$$-\frac{1}{n} \leq \frac{\cos n}{n} \leq \frac{1}{n}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(-\frac{1}{n} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n} \right) = 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cos n}{n} = 0 \quad //$$

3) $\{a_n\} = \{\sqrt{n^2+2n} - n\}$ dizisinin limiti=?

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^2+2n} - n)$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\sqrt{n^2+2n} - n) \cdot (\sqrt{n^2+2n} + n)}{(\sqrt{n^2+2n} + n)}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 + 2n - n^2}{\sqrt{n^2+2n} + n}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n}{n(\sqrt{1+\frac{2}{n}} + 1)} = 1 //$$

4)

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{4 + \frac{1}{n^2}} = 2 \text{ olduğunu gösteriniz.}$$

b_n

$$a_n \leq b_n \leq c_n$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} c_n = l$$

$$\sqrt{4 + \frac{1}{n^2}} \leq \sqrt{4 + \frac{1}{n^2} + \frac{4}{n}} = 2 + \frac{1}{n}$$

$$2 \leq \sqrt{4 + \frac{1}{n^2}} \leq 2 + \frac{1}{n}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} 2 = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(2 + \frac{1}{n}\right) = 2$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{4 + \frac{1}{n^2}} \right) = 2$$

$$5) \lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot \arctan \frac{1}{n} = ? \rightarrow 0 \cdot \infty$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\arctan \frac{1}{n}}{\frac{1}{n}} \rightarrow \frac{0}{0}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-\frac{1}{n^2}}{\frac{1 + (\frac{1}{n})^2}{-\frac{1}{n^2}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-\frac{1}{n^2}}{1 + \left(\frac{1}{n}\right)^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-\frac{1}{n^2}}{1 + \frac{1}{n^2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-1}{1 + 1} = -\frac{1}{2}$$

dizisi yakınsak midir?
 $\forall n$ için $\sin n\pi = 0$
 olacağinden
 $\{a_n\}$ dizisinin limiti sıfırdır ve yakınsaktır.

TEOREM: Bir a_n dizisi yakınsak ise sınırlıdır. Ancak teoremin tersi doğru değildir.

$$\{(-1)^n\} = \{-1, 1, -1, 1, \dots\}$$

→ dizisi sınırlıdır

→ fakat yakınsak değildir

TEOREM: Eğer bir a_n dizisi monoton artan ve üstten sınırlı ise (monoton azalan ve alttan sınırlı ise) a_n dizisi yakınsaktır.

ÖR:

$$\{a_n\} = \left\{ \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \right\} \text{ dizisinin limiti=?}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \rightarrow 1^\infty \Rightarrow \text{Her tarafın } \ln' \text{ i alınır.}$$

$$y = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n$$

$$\ln y = \lim_{n \rightarrow \infty} \ln \left[\left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot \ln \left(1 + \frac{1}{n}\right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \left(1 + \frac{1}{n}\right)}{\frac{1}{n}}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{-1}{n^2}}{\frac{1}{1+n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-1/n^2}{1/n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-1}{n} = 0$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1 + \frac{1}{n}} = 1 \Rightarrow \ln y = 1$$

$$\boxed{y = e}$$

Bazi Önemli Limitler

- 1) Eğer $x > 0$ ise $\lim_{n \rightarrow \infty} x^{\frac{1}{n}} = 1$ 5) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln n}{n} = 0$
- 2) Eğer $|x| < 1$ ise $\lim_{n \rightarrow \infty} x^n = 0$ 6) $\lim_{n \rightarrow \infty} n^{\frac{1}{n}} = 1$
- 3) Her $\alpha > 0$ $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^\alpha} = 0$ 7) Her $x \in \mathbb{R}$
 $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{x}{n}\right)^n = e^x$
- 4) Her $x \in \mathbb{R}$ $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x^n}{n!} = 0$ 8) $a > 1$ ise $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a^n}{n} = \infty$
- $a > 1$ ve $p \in \mathbb{N}$
 $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a^n}{n^p} = \infty$

SERİLER

Bir dizinin terimlerinin toplamından oluşan ifadeye seri denir.

$$\{a_n\} = \{a_1, a_2, \dots, a_n, \dots\}$$

$$a_1 + a_2 + \dots + a_n + \dots = \sum_{n=1}^{\infty} a_n \quad \hookrightarrow \text{serinin genel terimi}$$

$$\{a_n\} = \{\frac{1}{n}\}$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots$$

NOT

Serilerde ilk terimin 1'den başlamak gibi bir zorunluluğu yoktur.

$$\sum_{n=0}^{\infty} 2^n = 1 + 2 + 2^2 + 2^3 + \dots$$

$$\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\ln n} = \frac{1}{\ln 2} + \frac{1}{\ln 3} + \dots$$

$$\times \sum_{n=3}^{\infty} a_{n-2} = \sum_{m=1}^{\infty} a_m$$

$$\times \sum_{n=1}^{\infty} a_n = a_1 + a_2 + a_3 + \dots$$

KİSMİ TOPLAMLAR DİZİSİ VE YAKINSAKLIK

$\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisinin $\{S_n\}$ ile gösterilen kısmi toplamlar dizisi aşağıdaki gibi tanımlanır.

$$S_1 = a_1$$

$$S_2 = a_1 + a_2$$

$$S_3 = a_1 + a_2 + a_3$$

|

$$S_n = a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_n$$

|

$\{S_n\} = \{S_1, S_2, \dots, S_n, \dots\}$
kismi toplamlar dizisi

$S_n = \sum_{i=1}^n a_i$ toplamına da
serinin n. kismi toplamı
denir.

Eğer $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = S$ ise o zaman $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi S toplamına yakınsıyor denir. $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = S$ ile ifade edilir. Benzer şekilde $\{S_n\}$ dizisi iraksak veya $\pm\infty$ ise seride iraksaktır.

NOT

Sonsuz bir serinin baş tarafına sonlu sayıda terim eklenmesi veya yine baş tarafından sonlu sayıda terimin çıkarılması serinin karakterini değiştirmez.

Sonsuz bir serinin ter teriminin sıfırdan farklı bir sayı ile çarpılması serinin karakterini değiştirmez.

Geometrik Seriler:

$$\sum_{n=1}^{\infty} a \cdot r^{n-1} = a + ar + ar^2 + ar^3 + \dots + ar^{n-1} + \dots$$

seklindeki serilerdir.
 r ortak oranı

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \lim_{n \rightarrow \infty} [a + ar + ar^2 + \dots + ar^{n-1}]$$

$$S_1 = a$$

$$S_2 = a + ar$$

$$S_3 = a + ar + ar^2$$

$$S_n = a + ar + ar^2 + \dots + ar^{n-1}$$

Geometrik serinin n . kismi toplamını hesaplayalım.

$$S_n = a + ar + \dots + ar^{n-2} + ar^{n-1}$$

$$rS_n = ar + ar^2 + \dots + ar^{n-1} + ar^n$$

$$S_n - rS_n = a - ar^n$$

$$S_n = \frac{a(1-r^n)}{1-r}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a(1-r^n)}{1-r}$$

$$= \begin{cases} \frac{a}{1-r} & (\text{yakınsak}) \quad |r| < 1 \\ \text{iraksak} & |r| > 1 \\ \infty \text{ a iraksar} & r = 1 \\ \text{limit yok, iraksak} & r = -1 \end{cases}$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} a = a + a + a + \dots$$

$$S_n = n \cdot a$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n \rightarrow \infty$$

$$\left. \begin{array}{l} \\ \\ \\ \end{array} \right\} r=1 \text{ için}$$

$n > 1, a > 0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} S_n \rightarrow \infty$
 $r > 1, a < 0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} S_n \rightarrow -\infty$
 $r < -1 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} r^n \text{ mercut değıldir}$
 Dolayısıyla
 $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n \text{ mercut değıldir.}$

$$\sum_{n=1}^{\infty} a \cdot (-1)^{n-1} = a - a + a - a \dots \quad |r = -1 \text{ için}|$$

$$\alpha \frac{1}{1-x} = \sum_{n=1}^{\infty} x^{n-1} = 1 + x + x^2 + x^3 + \dots$$

$$a=1$$

$$r=x$$

$$|x| < 1$$

∴

$$\alpha \quad 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \dots = \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} = \frac{1}{1-\frac{1}{2}} = 2$$

$a = 1$
 $r = \frac{1}{2}$
 $|r| < 1$

$$\alpha \quad \pi - e + \frac{e^2}{\pi} - \frac{e^3}{\pi^2} + \dots = \pi \cdot \left[1 - \frac{e}{\pi} + \frac{e^2}{\pi^2} - \frac{e^3}{\pi^3} + \dots \right]$$

$$= \sum_{n=1}^{\infty} \pi \cdot \left(-\frac{e}{\pi}\right)^{n-1} \quad a = \pi \quad |r| = \frac{e}{\pi} < 1$$

$$r = -\frac{e}{\pi}$$

$$= \frac{\pi}{1 + \frac{e}{\pi}} = \frac{\pi^2}{\pi + e}$$

$$\alpha \quad 1 + 2^{1/2} + 2 + 2^{3/2} + \dots \quad \text{serisinin toplamını bulunuz}$$

$$1 + 2^{1/2} + 2 + 2^{3/2} + \dots = 1 + 2^{1/2} + (2^{1/2})^2 + (2^{1/2})^3 + \dots$$

$$= \sum_{n=1}^{\infty} (2^{1/2})^{n-1} \quad a = 1 \quad |r| = \sqrt{2} > 1 \text{ olduğundan seri}\}$$

$$r = 2^{1/2} = \sqrt{2}$$

$$a = 1 > 0 \text{ iken } \infty \text{'o}\}$$

iraksar.

$$\alpha \quad x = 0,323232\dots \quad \text{serisini geometrik seriden yararlanarak iki tane}\}$$

$$x = 0,323232\dots$$

$$= 0,32 + 0,0032 + 0,000032 + \dots$$

$$= \frac{32}{100} + \frac{32}{10000} + \frac{32}{1000000} + \dots$$

$$= 32 \cdot 10^{-2} + 32 \cdot 10^{-4} + 32 \cdot 10^{-6} + \dots$$

$$= 32 \cdot 10^{-2} [1 + 10^{-2} + 10^{-4} + \dots]$$

$= \sum_{n=1}^{\infty} \frac{32}{100} \left(\frac{1}{10^2}\right)^{n-1} = \frac{32/100}{1 - \frac{1}{10^2}} = \frac{32}{99}$

$a = \frac{32}{100}$
 $r = \frac{1}{100}$
 $|r| < 1 \Rightarrow$

Teleskopik Seriler:

Eğer bir serinin kısmi toplamları onun terimlerini basit kesirlerle ayırmak suretiyle ifade edilebiliyorsa böyle serilere teleskopik seriler denir.

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)} = \left[\frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{(n-1) \cdot n} + \frac{1}{n(n+1)} + \dots \right]$$

$$S_1 = \frac{1}{1 \cdot 2}$$

$$S_2 = \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3}$$

:

$$S_n = \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{1}{n \cdot (n+1)}$$

$$\frac{1}{n \cdot (n+1)} = \frac{A}{n} + \frac{B}{n+1} = \frac{1}{n} - \frac{1}{n+1}$$

$$A=1 \quad B=-1$$

$$S_n = \left(1 - \frac{1}{2}\right) + \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3}\right) + \dots + \left(\frac{1}{n-1} - \frac{1}{n}\right) + \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1}\right)$$

$$S_n = 1 - \frac{1}{n+1} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[1 - \frac{1}{n+1}\right] = 1 //$$

Harmonik Seriler: → Daima iraksak

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$$

$$S_n = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{n}$$

$$= 1 + \frac{1}{2} + \left(\frac{1}{3} + \frac{1}{4}\right) + \left(\frac{1}{5} + \frac{1}{6} + \frac{1}{7} + \frac{1}{8}\right) + \dots$$

$$> 1 + \frac{1}{2} + \underbrace{\left(\frac{1}{4} + \frac{1}{4}\right)}_{2^1. \text{ terim}} + \underbrace{\left(\frac{1}{8} + \frac{1}{8} + \frac{1}{8} + \frac{1}{8}\right)}_{2^2. \text{ terim}} + \dots + \underbrace{\left(\frac{1}{2^{n-1}} + \frac{1}{2^{n-1}} + \dots + \frac{1}{2^{n-1}}\right)}_{2^{n-1}. \text{ terim}}$$

2¹. terim

2². terim

2ⁿ⁻¹. terim

$$> 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{2} = 1 + n \cdot \frac{1}{2}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_{2^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} 1 + n \cdot \frac{1}{2} = \infty$$

Seriler İçin Bazı Teoremler

1) Bir seri yakınsak ise sonsuz için limiti sıfırdır. Tersi doğru değildir.

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ yakınsak} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$$

2) Bir a_n serisinin yakınsak olması için gerek ve yeterli koşul $N \geq 1$

İçin $\sum_{k=N}^{\infty} a_k$ serisinin yakınsak olmasıdır.

$$3) \sum_{n=1}^{\infty} a_n = a, \quad \sum_{n=1}^{\infty} b_n = b \quad \alpha \in \mathbb{R}$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \alpha a_n = \alpha a \quad \sum_{n=1}^{\infty} [a_n \neq b_n] = \underline{\underline{a \neq b}}$$

4) Iraksaklılık Testi (n. terim testi):

$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0$ ise $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi iraksaktır.

NOT

a_n serisi yakınsak, b_n serisi iraksak ise bu iki serinin toplamı veya farklıyla oluşturulan serisi iraksaktır.

NOT

a_n ve b_n serileri iraksak olsalar bile toplamları yakınsak olabilir.

$$\sum_{n=1}^{\infty} 1 = 1 + 1 + 1 + \dots$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} (-1) = (-1) + (-1) + (-1) + \dots$$

ÖRNEKLER

1) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1+2^{n+1}}{3^n}$ serisinin toplamı = ?

$$= \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{3^n} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^{n+1}}{3^n}$$

$$= \underbrace{\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{3} \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^{n-1}}_{a=1} + \underbrace{\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^2}{3} \cdot \left(\frac{2}{3}\right)^{n-1}}_{a=4}$$

$$a = \frac{1}{3}$$

$$a = \frac{3}{4}$$

$$r = \frac{1}{3} < 1$$

$$r = \frac{2}{3} < 1$$

$$= \frac{\frac{1}{3}}{1 - \frac{1}{3}} + \frac{\frac{1}{4}}{1 - \frac{2}{3}}$$

$$= \frac{1}{2} + 4 = \frac{9}{2} //$$

2) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{3^n - 2^n}{6^n} = ? \sum_{n=0}^{\infty} \frac{3^n}{6^n} - \sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n}{6^n}$

$$= \underbrace{\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{3}{6}\right)^{n-1}}_{a=1} - \underbrace{\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2}{6}\right)^{n-1}}_{a=1}$$

$$a = 1$$

$$a = 1$$

$$r = \frac{1}{2} < 1$$

$$r = \frac{1}{3} < 1$$

$$= \frac{1}{1 - \frac{1}{2}} - \frac{1}{1 - \frac{1}{3}}$$

$$= 2 - \frac{3}{2}$$

$$= \frac{1}{2} //$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \rightarrow \text{Harmonik Seri}$$

3) $\sum_{n=1}^{\infty} n \cdot \sin\left(\frac{1}{n}\right) = ?$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot \sin\left(\frac{1}{n}\right) \rightarrow 0 \cdot \infty$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin(1/n)}{1/n} \rightarrow \frac{0}{0}$$

$$= 1 \neq 0 \quad \rightarrow \text{iraksak}$$

Pozitif Terimli Seriler İçin Yakınsaklık Testleri

1) Integral Testi: Logaritmik fonksiyonlarda daha çok kullanılır.

Integral testi pozitif terimli bir serinin kendisine benzer şekilde davranışan bir genelleştirilmiş integralle karşılaştırmak suretiyle yakınsak ya da iraksak olup olmadığını belirlememizi yardımcı olur.

Teorem: Bir f fonksiyonu pozitif bir N tamsayısı için $[N, \infty)$ aralığı üzerinde pozitif, sürekli ve azalan bir fonksiyon olmak üzere $f(n) = a_n$ olduğunu kabul edelim. O zaman $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ ve $\int_N^{\infty} f(n) dn$ 'in her ikisi ya yokınsaktır ya da iraksaktır ($N = 1$). Bu sonuç serinin toplamının integralin değerine eşit olduğunu söylemez.

ÖRNEKLER

1) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \rightarrow \text{Harmonik seri}$

$$f(n) = a_n = \frac{1}{n}$$

$[1, \infty)$ aralığında pozitif, sürekli ve

$$f'(n) = -\frac{1}{n^2} < 0 \text{ olduğundan azalan bir}$$

fonsiyonudur. Integral testinin şartlarını sağlar. $= \infty \rightarrow$ seri sonsuz iraksar.

$$\begin{aligned} \int_1^{\infty} \frac{dn}{n} &= \lim_{k \rightarrow \infty} \int_1^k \frac{dn}{n} \\ &= \lim_{k \rightarrow \infty} [\ln |n|]_1^k \\ &= \lim_{k \rightarrow \infty} (\ln |k| - \ln 1) \end{aligned}$$

$$= \lim_{k \rightarrow \infty} (\ln k - 0) = \infty$$

* 2) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^p}$ - p-sesisi (p > 0)

$$f(n) = a_n = \frac{1}{n^p}$$

[1, ∞) aralığında pozitif, sürekli ve

$$f'(n) = -p \cdot n^{-p-1}$$

$$= -\frac{p}{n^{p+1}} < 0 \text{ olduğundan azalan}$$

bir fonksiyondur. Integral testi uygulanabilir.

$$\begin{aligned} \int_1^{\infty} \frac{dn}{n^p} &= \lim_{k \rightarrow \infty} \int_1^k \frac{dn}{n^p} = \lim_{k \rightarrow \infty} \left[\frac{n^{-p+1}}{-p+1} \right]_1^k \\ &= \lim_{k \rightarrow \infty} \left[\frac{k^{-p+1}}{-p+1} - \frac{1}{-p+1} \right] \end{aligned}$$

$$= \begin{cases} \frac{1}{p-1} & p > 1 \text{ yakınsak} \\ \infty & p \leq 1 \text{ iraksak} \end{cases}$$

3) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2+1}$ serisinin karakterini incleyin.

$$f(n) = \frac{1}{n^2+1}$$

[1, ∞) aralığında pozitif, sürekli ve $f'(n) = \frac{-2n}{(n^2+1)^2} < 0$ olduğundan azalan bir fonksiyondur. Integral testi uygulanabilir.

$$\begin{aligned} \int_1^{\infty} \frac{dn}{n^2+1} &= \lim_{k \rightarrow \infty} \int_1^k \frac{dn}{n^2+1} \\ &= \lim_{k \rightarrow \infty} \left[\arctan n \right]_1^k \\ &= \lim_{k \rightarrow \infty} [\arctan k - \arctan 1] \\ &= \arctan \infty - \frac{\pi}{4} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{4} \\ &= \frac{\pi}{4} \rightarrow \underline{\underline{\text{yakınsak}}} \end{aligned}$$

$$4) \sum_{n=1}^{\infty} \ln\left(1 + \frac{1}{n}\right)$$

$$f(n) = \ln\left(1 + \frac{1}{n}\right)$$

$$[1, \infty) \text{ aralığında sürekli, pozitif ve } f'(n) = \frac{-1/n^2}{1 + \frac{1}{n}} = -\frac{1}{n(n+1)}$$

olduğundan azalan bir fonksiyondur. Integral testi uygulanabilir.

$$\int_1^{\infty} \ln\left(1 + \frac{1}{n}\right) dn = \lim_{k \rightarrow \infty} \int_1^k \ln\left(1 + \frac{1}{n}\right) dn = \lim_{k \rightarrow \infty} \left[n \cdot \ln\left(1 + \frac{1}{n}\right) \right]_1^k + \int_1^k \frac{dn}{n+1}$$

$$\ln\left(1 + \frac{1}{n}\right) = u \quad = \lim_{k \rightarrow \infty} \left[k \cdot \ln\left(1 + \frac{1}{k}\right) - 1 \cdot \ln 2 + (\ln(k+1)) \right]$$

$$\frac{1}{n^2} dn = du \quad = \lim_{k \rightarrow \infty} \left[k \cdot \ln\left(1 + \frac{1}{k}\right) - \ln 2 + \underbrace{\ln(k+1)}_{0 \cdot \infty} - \ln 2 \right]$$

$$dn = du$$

$$n = V$$

$$= \underline{\underline{\infty \rightarrow \text{rakşak}}}$$

$$\lim_{k \rightarrow \infty} k \cdot \ln\left(1 + \frac{1}{k}\right)$$

$$\frac{-1/k^2}{1+1/k}$$

$$= \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{\ln\left(1 + \frac{1}{k}\right)}{\frac{1}{k}} = \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{-1/k^2}{-1/k^2}$$

$$= \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{1}{1 + \frac{1}{k}} = 1$$

2) Karşılaştırma (Mukayese) Testi:

Teorem (Doğrudan Karşılaştırma):

$\sum a_n$ ve $\sum b_n$ pozitif terimli seriler ve $\sum b_n$ seçilen seri olsun.

Eğer her n için $a_n \leq b_n$ ve $\sum b_n$ yakınsak ise $\sum a_n$ de yakınsaktır.

Eğer her n için $a_n \geq b_n$ ve $\sum b_n$ iraksak ise $\sum a_n$ de iraksaktır.

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{5}{5n-1}$$

$$a_n = \frac{5}{5n-1} = \frac{1}{\frac{5n-1}{5}} = \frac{1}{n-\frac{1}{5}} > \frac{1}{n} \quad (\forall n \text{ için})$$

$\sum b_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ seçildiğinde harmonik seri olduğundan iraksaktır ve

verilen serinin her terimi, her n için $\frac{5}{5n-1} \geq \frac{1}{n}$ olduğundan o da iraksaktır.

ÖR $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{3n+1}{n^3+1}$ serisinin karakterini inceleyin.

$$\frac{3n+1}{n^3+1} = \frac{3n}{n^3+1} + \frac{1}{n^3+1} < \frac{3n}{n^3} + \frac{1}{n^3} < \frac{3}{n^2} + \frac{1}{n^2} = \frac{4}{n^2}$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} \rightarrow p\text{-serisi}$$

$p=2>1$ yakınsaktır

Sonsuz bir seriyi sıfırdan farklı bir sabitle çarpmak serinin karakterini değiştirmeyeceğinden $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{4}{n^2}$ serisi de yakınsaktır ve verilen serinin her terimi bu serinin kesiştiği olan her teriminden küçük kalabileceğini de yakınsaktır.

ÖR $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{e^n \sqrt{n}}$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{e} \left(\frac{1}{e}\right)^{n-1}$$

$$0 = \frac{1}{e}$$

$$r = \frac{1}{e} \quad |r| < 1 \rightarrow \text{yakınsak}$$

$$\frac{1}{e^n \sqrt{n}} < \frac{1}{e^n} \quad \text{olduğundan seri yakınsaktır.}$$

ÖR $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1+n \ln n}{n^2+5}$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1+n \ln n}{n^2+5}}{\frac{1}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n + n^2 \ln n}{n^2+5}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + 2n \ln n + n^2 \frac{1}{n}}{2n}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + 2n \ln n + n}{2n}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \left[\frac{1}{n} + 2 \ln n + 1 \right]}{2n} = \infty$$

TEOREM (Limitle Mukayese)

$\sum a_n$ ve $\sum b_n$, pozitif terimli iki seri olmak üzere $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = L$ olsun.

- i) $L \neq 0, \infty$ ise her iki seri aynı karakterlidir.
- ii) $L = 0$ ve $\sum b_n$ yakınsak ise $\sum a_n$ yakınsak
- iii) $L \rightarrow \infty$ ve $\sum b_n$ iraksak ise $\sum a_n$ iraksak

($\sum b_n \rightarrow$ seçilen seri)

Geometrik seri
Harmonik seri
veya
 p -serisidir

$\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n}$ seni iraksak ve verilen seri ile limit karşılaştırma sonucu ∞ olduğundan verilen seri de iraksaktır.

3) Di'Alembert Oran Testi: $\rightarrow$ Faktöriyelli sorularda kullanılır.

$\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ pozitif terimli bir seri ve $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = L \geq 0$ olsun.

1) Eğer $0 \leq L < 1$ ise seri yakınsaktır.

2) Eğer $L > 1$ ise seri iraksaktır.

3) Eğer $L = 1$ ise test cevap vermez. (Testin cevap vermediğin durumlarda n. terim testi kullanılır)

ÖR: $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{99^n}{n!}$ serisinin karakterini belirleyiniz.

$$a_n = \frac{99^n}{n!}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{99^{n+1}}{(n+1)!} \cdot \frac{n!}{99^n}$$

$$a_{n+1} = \frac{99^{n+1}}{(n+1)!}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{99}{n+1}$$

$= 0 < 1 \rightarrow$ seri yakınsaktır.

ÖR: $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^n}{n!}$ serisinin karakterini belirleyiniz.

$$a_n = \frac{n^n}{n!}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^{n+1}}{(n+1)!} \cdot \frac{n!}{n^n}$$

$$a_{n+1} = \frac{(n+1)^{n+1}}{(n+1)!}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^n \cdot (n+1)}{(n+1) \cdot n!} \cdot \frac{n!}{n^n}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n} \right)^n$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n} \right)^n$$

$$= e > 1$$

$\hookrightarrow$ seri iraksaktır.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n \left(1 - \frac{a_{n+1}}{a_n} \right)$$

Raabe testi

ör $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{4^n (n!)^2}{(2n)!}$

$$a_n = \frac{4^n (n!)^2}{(2n)!}$$

$$a_{n+1} = \frac{4^{n+1} [(n+1)!]^2}{[2(n+1)]!}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4^{n+1} [(n+1)!]^2}{(2n+2)!} \cdot \frac{(2n)!}{4^n (n!)^2}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4 \cdot (n!)^2 \cdot (n+1)^2 \cdot (2n)!}{(2n+2)(2n+1)(2n)! \cdot (2!)^2}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4(n^2 + 2n + 1)}{4n^2 + 6n + 2}$$

= 1 $\rightarrow$ test cevap vermez n. terim testi uygulanır.

4) Cauchy Kök Testi: $\rightarrow$ üslü sorularda kullanılır

$\sum a_n$ pozitif terimli bir seri bir seri ve $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = L$ olsun.

- 1) $0 \leq L < 1$ ise seri yakınsak
- 2) $L > 1$ ise seri iraksak
- 3) $L = 1$ ise test cevap vermez.

ÖR $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^{n+1}}{n^n}$ serisinin karakterini belirleyiniz.

$$a_n = \frac{2^{n+1}}{n^n} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\frac{2^{n+1}}{n^n}}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^{\frac{n+1}{n}}}{n^{\frac{1}{n}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{n^{\frac{1}{n}}} = 0 < 1 \rightarrow \text{Seri yakınsaktır.}$$

ÖR $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n + 5}{3^n}$ serisinin karakterini belirleyiniz.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\frac{2^n + 5}{3^n}}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(2^n + 5)^{1/n}}{3^{1/n}}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{2^n \left(1 + \frac{5}{2^n}\right)}{3} \right]^{1/n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 \left(1 + \frac{5}{2^n}\right)^{1/n}}{3}$$

$$= \frac{2}{3} < 1 \rightarrow \text{Seri yakınsaktır.}$$

ÖR $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n}{n^2}$ serisinin karakterini belirleyiniz.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\frac{2^n}{n^2}}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{n^{2/n}} = \frac{2}{1} = 2 > 1$$

belirsizlik
seri iraksaktır.

$$y = \lim_{n \rightarrow \infty} n^{\frac{2}{n}} \Rightarrow \ln y = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{n} \ln n$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 \ln n}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot \frac{1}{n}}{\frac{1}{n}}$$

$$= 0 \Rightarrow \ln y = 0$$

$$y = e^0 = 1$$

5) Raabe Testi

$\sum a_n$ pozitif terimli serisi için

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot \left(\frac{a_n}{a_{n+1}} - 1 \right) = L$$

- olsun.
- i) $L > 1$ ise $\sum a_n$ serisi yakınsaktır.
  - ii) $L < 1$ ise $\sum a_n$ serisi iraksaktır.

Örnek: $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{(x+1) \cdots (x+n)} \quad (x > 0)$

Serisinin karakterini belirleyiniz.

Gözüm:

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)!}{(x+1) \cdots (x+n+1)} \cdot \frac{(x+1) \cdots (x+n)}{n!} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{x+n+1} = 1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot \left(\frac{a_n}{a_{n+1}} - 1 \right) &= \lim_{n \rightarrow \infty} n \left(\frac{x+n+1}{n+1} - 1 \right) \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+1} x = x \end{aligned}$$

olduğundan seri $x > 1$ için yakınsak, $x < 1$ için iraksaktır.

Degisik Isaretli Seriler

Terimlerinin bir kismi negatif bir kismi ise pozitif reel sayilarden olusan serilere degisik isaretli seriler denir. Ozel olarak serinin terimleri bir pozitif ve bir negatif veya bir negatif bir pozitif olan serije "alternatif (alterne) seri" denir. Verilen herhangi bir degisik isaretli seriden onun tüm terimlerinde mutlak degerleri ile degistirerek daima pozitif terimli bir seri elde edebiliriz.

Mutlak Yakinsaklik:

Eger $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ lont serisi yakinsak ise $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisinin mutlak yakinsak

oldugu söylenilir.

$$\left. \begin{array}{l} \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n a_n \\ \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} a_n \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} \sum_{n=1}^{\infty} |(-1)^n a_n| \\ \Rightarrow \text{Alterne seri iraksak ise alterne seri testi uygulanır.} \end{array} \right\} \rightarrow \text{yakinsak ise alterne seri mutlak yakinsak}$$

Alterne Seri Testi

$$1) a_{n+1} < a_n$$

$$2) \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$$

Alterne seri yakinsak

- 3) Mutlak degerlerden olusan seri iraksak oldugundan
alterne seri sartli yakinsaktir.

Degisik isaretli serinin (alterne degil) mutlak degerlerinden olusan seri yakinsak ise degisken isaretli seri mutlak yakinsak, iraksak ise iraksaktir.

$$\text{ÖR} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n^2+1} \rightarrow \text{alterne seri}$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{(-1)^{n+1}}{n^2+1} \right| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2+1}$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} < \frac{1}{n^2} \quad (\forall n \text{ için})$$

p-serisi

$p=2>1$ yakınsatır

$\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2+1}$ de yakınsatır.

O halde alternatif seri mutlak yakınsatır.

Teorem :

Mutlak yakınsak bir seri yakınsak. (Teoremin tersi doğru değildir)

ÖR ⇒

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n} \rightarrow \text{alternatif harmonik seri.}$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{(-1)^{n-1}}{n} \right| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \rightarrow \text{harmonik seri iraksak}$$

Alternatif seri testine göre;

$$1) a_{n+1} < a_n \quad \checkmark \quad 2) \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$$

$$a_n = \frac{1}{n} \quad n \leq n+1 \quad \therefore \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0$$

$$a_{n+1} = \frac{1}{n+1} \quad \frac{1}{n} \geq \frac{1}{n+1}$$

3) Alternatif seri yakınsaktır. Mutlak değerle dulos seri iraksak olduğundan şartlı yakınsaktır.

> Bir seride $\cos n\pi$ ifadesi varsa alterne seri dir.

$$\text{ÖR} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n \cdot n!}$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{(-1)^{n-1}}{n \cdot n!} \right| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n \cdot n!}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{(n+1)(n+1)!}}{\frac{1}{n \cdot n!}}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \cdot n!}{(n+1)(n+1) \cdot n!}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{(n+1)^2}$$

= 0 < 1 $\rightarrow$ yakınsaktır.

↳ O halde verilen alterne seri mutlak yakınsaktır

ÖR $\Rightarrow$

$$\sum_{n=2}^{\infty} \frac{\cos n\pi}{\ln n} = \frac{1}{\ln 2} - \frac{1}{\ln 3} + \frac{1}{\ln 4} - \dots$$

$$= \sum_{n=2}^{\infty} \frac{(-1)^n}{\ln n} \rightarrow \text{alternatif seri}$$

$$\sum_{n=2}^{\infty} \left| \frac{(-1)^n}{\ln n} \right| = \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\ln n} \quad n > \ln n$$

$$\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n} \text{ iraksak} \quad \frac{1}{n} < \frac{1}{\ln n} (\forall n \text{ iain})$$

$$\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\ln n} \text{ iraksaktır}$$

Alternatif seri testine göre;

1) $a_{n+1} \leq a_n$ ✓

$$n \leq n+1$$

$$\ln n < \ln(n+1)$$

$$\frac{1}{\ln n} > \frac{1}{\ln(n+1)}$$

$$a_n > a_{n+1}$$

2) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$ ✓

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\ln n} = 0$$

3) Alternatif seri yakınsaktır

Mutlak değerlerden oluşan

seri iraksak olduğundan

Sırtlı yakınsaktır.

$$\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{n+1}{n} \rightarrow \text{alternatif seri}$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left| (-1)^{n-1} \cdot \frac{n+1}{n} \right| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n+1}{n} = \sum_{n=1}^{\infty} 1 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n} \right)^{1/n}$$

$$= e > 1 \rightarrow \text{iraksak}$$

Alternatif seri testine göre;

1) $a_{n+1} \stackrel{?}{\leq} a_n \checkmark$

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} \stackrel{?}{\leq} 1 \Rightarrow \frac{n+2}{n+1} \cdot \frac{n}{n+1} = \frac{n^2+2n}{n^2+2n+1} = 1 - \frac{1}{n^2+2n+1} < 1$$

2) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \stackrel{?}{=} 0 \times$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{n} \stackrel{?}{=} 1 \neq 0$$

Alternatif seri iraksaktır
(yakınsak olması için her iki şartın sağlanması gereklidir.)

ÖR

$$a_n = \begin{cases} 1/n & n \text{ tek ise} \\ -1/n^2 & n \text{ çift ise} \end{cases}$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n = 1 - \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4^2} + \frac{1}{5} - \frac{1}{6^2} + \dots$$

$$= \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2n-1} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{-1}{(2n)^2}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{2n-1}}{\frac{1}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{2n-1} = \frac{1}{2} \neq 0, \infty$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{(2n)^2}}{\frac{1}{n^2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-n^2}{(2n)^2} = -\frac{1}{4} \neq 0, \infty$$

$$a_1 = 1$$

$$a_2 = \frac{1}{4}$$

$$a_3 = \frac{1}{3}$$

Alternatif seri testine göre;

1) $a_{n+1} < a_n$

$$a_2 < a_3$$

Terimler azalarak gitmeliyse.

Alternatif seri ıraksaktır.

Serilerde Terimlerin Yeniden Düzenlenmesi

Mutlak ve şartlı yakınsak seriler arasındaki temel fark $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi mutlak olarak yakın sak ise o zaman yakınsaktır. Eğer seriyi yakınsak yapmak için kısıtlamalar yapmak gerekiyor so seri sadece şartlı olarak yakınsaktır.

Eğer bir seri mutlak yakınsak ise o zaman pozitif terimlerden oluşan alt seri ve negatif terimlerden oluşan alt serilerin her biri sonlu bir toplama yakınsamalıdır.

Eğer bir seri şartlı yakınsak ise o zaman pozitif ve negatif terimlerden oluşan alt serilerin her ikisi de iraksaktır; sırasıyla $+\infty$ ve $-\infty$ a iraksarlar.

Soru- Eğer verilen yakınsak bir serinin terimlerini farklı bir sıralamayla toplanacak şekilde düzenlersek, bu yeni düzenlenmiş seri yakınsak mıdır? Eğer yakınsak ise verilen orjinal serinin toplamına mı yakınsar?

Cevap- Orjinal serinin mutlak veya şartlı yakınsak olup olmadığına bağlıdır.

Eğer mutlak yakınsak bir seri ise orjinal serinin yakınsadığı toplama yakınsar.

Eğer bir seri şartlı olarak yakınsaksa ve eğer L herhangi bir reel sayı ise o zaman serinin terimleri L toplamına (şartlı olarak) yakınsayacak şekilde yeniden düzenlenebilir. Aynı terimler toplamı $+\infty$ veya $-\infty$ 'a raksayaçak şekilde ya da sadece raksayaçak şekilde sıralanabilir.